

Molí Nou

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Raval de can Font. Costat del riu Cardener, C-16.
Emplaçament Entre la C-16 i el riu Cardener, poc abans d'arribar al poble venint de Manresa

Coordenades:

Latitud: 41.68064
Longitud: 1.83781
UTM Est (X): 403270
UTM Nord (Y): 4614971

Classificació

Número de fitxa 08061-54
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en estat de ruïna.
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00021
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 22/05/2006 - 02:00

Descripció

Edifici de planta rectangular allargada paral·lela al riu Cardener. La teulada és a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana més llarga que és la principal. L'estructura general de l'edifici segueix les característiques dels edificis industrials de principis del segle XIX: obra de pedra amb l'entorn de portes i finestres de maó disposat a plec de llibre formant obertures amb arc rebaixats a les llindes. A la banda de tramuntana d'aquest edifici hi ha les restes d'una construcció anterior de pedra que es troba enrunada i que ha perdut la teulada. És impracticable l'accés a l'interior de l'edifici ja que tot l'entorn és ple de matolls degut a que en èpoques de crescuda del riu s'inunda l'entorn.

Observacions:

Entre el molí Nou i el molí Vell existia un pas al riu Cardener utilitzat pel bestiar i el carreteig, possiblement va desaparèixer en ampliar Manufacturas Carné la resclosa que en el seu dia havia bastit l'empresa Barrera-Monteyés, i que servia per a alimentar el Canal de la Fàbrica.

Història

Al Cardener hi havia dos molins fariners: el Molí Vell a la riba esquerra del riu, i el Molí Nou a la riba dreta. Els dos molins a vegades se servien de la mateixa presa d'aigües. El molí vell ja s'esmenta a l'edat mitjana, mentre que el nou probablement es va construir cap a mitjans del segle XVIII. El 1674 el batlle general de Catalunya concedeix perpètuament a Baptista Soler la facultat de posseir un molí situat a la vora del Cardener, així com construir aqüeductes i rescloses per conduir l'aigua al molí (AHCM, sentència d'un plet de 1856); el 1733 es concedeix a Joan Baptista Soler la facultat de construir altre molí al costat de l'anterior (AHCM, sentència d'un plet de 1856). Probablement aquest sigui l'origen del molí Nou. A l'Arxiu de Manresa es conserva un debitori del molí Nou (Notari Josep Mandres. 17.01.1833. f.9), en el que "Josep Hosta, "Moliner y Hasendat" de Castellgalí, firma debitori a Ignasi Abadal, impressor de Manresa per la quantitat de 2.068 ll. 15 s. Posa com a garantia i hipoteca el molí fariner que ha construït i que és té en domini del Sr. alodial, amb ses moles, edificis, us d'aigua i tot el necessari per son curs. Termena: a sol ixent amb el riu Cardener; a migdia, ponent i tramuntana amb terres de Can Mas". Probablement Josep Hosta va reedificar un molí al lloc on anteriorment hi havia el que va construir Joan Baptista Soler. Els Soler també tenien l'altre molí, el vell, des del segle XVII; a mitjans del XVIII ja pertanyen els dos molins als Hosta. El 1847 Josep Hosta ven els drets sobre l'aigua, resclosa i altres drets als germans Barrera. L'últim moliner fou Josep Hosta i Garriga. Els dos molins quasi es van esfondrar amb l'aiguat del 1907, però els propietaris els referen de nou i van treballar uns quants anys més fins que una nova riuada el 1919 arrasà les instal·lacions i ja no van moldre més. L'empresa Carné va comprar els drets d'aigua als propietaris del molí, els Hosta, i va construir una resclosa per a la fàbrica de can Carné. Encara es pot veure el salt d'aigua de la resclosa, tot i que no s'utilitza per generar energia.

Bibliografia

Malgosa, J.; Vila, J. (1999). Els passos de riu a Castellgalí. L'Amigant nº 20.

